

PRIMA PERIOADĂ DE CREAȚIE A ARTISTULUI IOAN SIMA

SIMION NEAGA

Născut într-un cadru natural deosebit din zona Periceului un sat în vecinătatea Zalăului în 1898, nu se putea ca viața și implicit operele create de marele maestru Ioan Sima să nu fie influențate cu atâta putere mai ales de anii copilăriei.

Influențele naturii asupra ființei copilăriei și mai apoi a deplinei maturități din operele sale ne-o transmite foarte clar îmbinarea spontaneității instinctului artistic cu afinitățile, studiul și elaborarea matură a compozițiilor și armonia perfect găsită a culorilor.

După perioada copilăriei, perioadă care așa cum am mai spus își va lăsa amprenta clară mai ales asupra primei perioade de creație a maestrului, artistul cochetează și își ia în serios una din aptitudinile sale pentru Facultatea de Drept din București transferându-se mai apoi la Cluj unde începe studiul picturii la una dintre școlile clujene.

Studiul atât de diversificat al picturii constă și în cumulara de observare a marilor maeștri universali a căror lucrări au influențat sau au delimitat o anumită perioadă, lucrări pe care maestrul Ioan Sima a avut șansa de a le analiza pe viu.

Urmează în a doua perioadă a vieții artistului Ioan Sima, după o ambuscadă de expoziții și merite, decorații primite, devotamentul total pentru pictură, aceasta fiind cu adevărat „însăși credința mea”.

Numeroasele lucrări, portrete, naturi statice, flori, peisaje fie ele din prima sau din ultima perioadă a vieții pictorului, au un singur tot unitar atât de universal, puternic și complex: natura.

Apariția picturii și operei artistului în pictura românească poate fi comparată, nefiind deloc subiectivi, cu apariția în pictura franceză a impresionismului, mai exact cu apariția lui Gougain.

Ca un maestru al picturii din perioada interbelică, artistul emană prin lucrările sale puterea impresionant de spontană a naturii.

Fie ele flori, portrete sau peisaje, lucrările ce fac parte din expoziția permanentă a Galeriei „Ioan Sima”, lucrări donate de maestru secției de artă a muzeului și lucrări de căpătâi ale artistului sălăjean, merită o mai atentă descriere, așa spune eu.

„Autoportret” semnat 1983, „Lelea Nișcă” datat 1936, „Soția Consulului francez” datat 1939, „Bluza roșie” datat 1936 și „Floarea soarelui” datat 1935, sunt lucrările despre care vorbeam, acestea fiind doar câteva din imensa operă, dar și cele mai reprezentative ale maestrului Ioan Sima.

Observăm dintr-un număr de doar cinci lucrări, care fac parte de altfel din patrimoniul național, opera atât de complexă, vastă și matură a artistului, complexitatea temelor abordate subliniind că acestea fac parte din prima perioadă de creație a marelui maestru al florilor.

În lucrarea „Autoportret” compoziția este simplă, dar impunătoare, reprezentându-l pe Ioan Sima dintr-o poziție frontală. Ulei pe pânză, așadar culorile din „Autoportret” ne arată clar influența impresionistă, folosindu-se ca și fundal culori care au un tot comun un albastru ceruleum cu vibrații de ultramarin și ocuri în unele locuri.

Cămașa în carouri foarte rafinat realizate din pensulați scurte ce se întrepătrund de același ceruleum de la fundal, pe un alb puțin șters în unele locuri ne duce cu gândul la una din naturile statice ale lui Cezane.

Sacoul un alb șters puțin ocru gălbui cu umbre de ceruleum mărginite de siena arsă care le delimitează clar, ocupă aproape jumătate din suprafața pânzei și se termină în partea de sus cu sarea și piperul acestui remarcabil „Autoportret”, chiar portretul impunător al artistului.

Culorile folosite la portret sunt ocuri spre oranj și siene de diferite nuanțe așezate printr-o pensulație pe care numai Sima o simțea.

Extrem de rafinat prin gestul de a așeza culoarea atât la portret care face pereche de complementare cu albastru, cât și fundalul, sacoul cu acea eboșă și cămașa caroiata dă un tot unitar extrem de plăcut lucrării intitulată „Autoportret”.

În cea de-a doua lucrare intitulată „Lelea Nișcă” semnată Ioan Sima 1936, autorul ne arată clar predilecția sa pentru oamenii de la țară fiind vorba mai ales de un personaj atât de caracteristic zonei Periceului. Parcă neterminată pictorul pune în evidență trăsăturile portretului atât de sensibil și de elaborat lucrat, a mâinii în comparație cu fondul care este doar atins din loc în loc cu penelul păstrându-și în rest albul șters al pânzei.

Se formează astfel, compozițional vorbind, și diagonala de la stânga la dreapta din josul pânzei începând cu cârja caracteristică vârstei, apoi mâna și portretul acoperit de năframa țărăncii române.

„Soția Consulului francez” este o lucrare impresionantă prin aerul degajat și burghezia familiei din care făcea parte personajul, iată deja aspectele atât de bine subliniate și transmise de Sima.

Compozițional, se formează un semicerc descris de cele două mâini și de către umeri, semicerc plăcut rupt de către suportul scaunului.

Eleganța bluzei atât de bine subliniată culminează cu coloratul portret în care bunăstarea este evidențiată atât de culorile portretului, dar și de felul în care artistul redă părul.

Ocrul-oranjul portretului este pus în valoare de ultramarinul bluzei ce se pierde în partea de jos a pânzei.

Eleganța și lejeritatea mâinilor schițate doar, dă nota acestei lucrări.

În următoarea lucrare „Bluza roșiei”, datat 1936 tehnica ulei pe pânză, ca și majoritatea lucrărilor sale, este important de subliniat coloristica atât de rafinată a bluzei, cât și a portretului, ambele susținute în aceeași manieră de fundal.

Un semiprofil, nu de o compoziție șocantă, portretul parcă se lasă ușor pe spate dând astfel senzația de repaus, bănuind că modelul era așezat în momentul imortalizării de către artist.

Una din minunile naturii, am putea spune, surprinsă de Sima este în lucrarea „Floarea Soarelui”. Datat din 1930, tabloul se remarcă atât prin compoziție cât și prin paleta coloristică folosită.

Înclinând mai mult spre o natură statică decât spre o compoziție, petele și felul cum sunt așezate acestea, arată curățenia și puritatea naturii subliniată aici de galbenul petalelor impresionantelor flori.

De dimensiuni considerabile, suprafața permite maestrului să sublinieze diferitele poziționări ale marilor flori, cât și o gamă foarte variată de galben, verde, chiar și alb.

Dezordinea ordonată a florilor și frunzelor este complet așezată de brun roșiatic din verticalele ce susțin fundalul.

O lucrare în care, așa cum am mai spus, este foarte bine surprinsă puritatea și în același timp prin impunerea acelor flori, puterea naturii asupra ființei și implicit a operei marelui artist al florilor Ioan Sima.

Acestea fiind doar cinci din imensa colecția a maestrului la fel de reușite fiecare în felul ei, cât și obiectele de mobilier, biblioteca artistului și multe alte piese fac subiectul secției de artă a Muzeului Județean din Zalău, transformând această secție într-o oază de natură într-un infinit cotidian.

THE FIRST CREATION PERIOD OF THE ARTIST IOAN SIMA

(Summary)

Born in a special natural ambient in the Pericei area, a village near Zalău in 1898, the life and artwork of the artist were strongly influenced especially by the childhood years.

The influence of surrounding nature especially over his childhood and later on the maturity of his artwork are transmitted clearly through the bounding between his artistic feeling, the study and mature elaboration of his work, and a perfect harmony of colors.

Follows in the second life part of the artist Ioan Sima, after a series of expositions, acknowledges and medals, a total devotement to painting, witch, as the artist said was true belief.

Numerous artworks, portraits, flowers, landscapes, or static paintings, either from the first or the second life period of the artist, have a single common subject; strong and complex: the nature.

The appearance of the artist's artwork in Romanian painting can be compared with the apparition in the French painting of impressionism, especially with Gougain.

As a master of painting, the artist gives through his work the impressive spontaneous power of nature.

In the artwork called „Autoportret” – self-portrait the composition is simple but impressive, and it represents the artist in a frontal pose. Oil painting, so the colors from „Autoportret” show us a clear impressionist influence.

The colors used in this painting are ochre, orange and nuances of brown applied in a way that only Sima could.

In the second artwork called „Lelea Nișcă” signed Ioan Sima 1936, the author shows us clearly his vocation for the common people, especially since the painted character was a typical for Pericei area. Although is looking like unfinished, the artist highlights the characteristics of the portrait, so sensitive and carefully worked, and the hand in contrast with the barely sketched background. Like this appears also the diagonal from the left to right from the bottom of the composition, starting with the staff so characteristic for the age, then the hand and the portrait covered with kerchief.

„Soția consulului francez” is a painting impressive through the feeling he gives and the aristocracy of the family to which the character belong, aspects successfully underlined and transmitted by the artist. Compositional, the painting forms an oval outlined by the hands and shoulders, oval nicely broken by the chair. The ochre- orange of the portrait is highlighted by the blue of the blouse, which fades on the bottom of the canvas.

The elegance and commodity of the sketched hands evaluate the artwork.

In the next artwork „Bluza roșie” an oil painting dated in 1936 is important to underline the refined coloring of the blouse and portrait, both sustained in the same manner by the background.

One of the miracles of nature we might say, captured by Sima is in the painting „Floarea Soarelui” (sunflower), dated in 1930 the painting remarks through composition and coloring.

Having a considerable size, the canvas allows the artist to underline different poses of the big flowers, and a varied range of yellow, green, brown and white.

Those being only 5 from the immense collection of the artist, each one successfully made, the furniture and the artist's library are part of the Art section from History and Art Museum from Zalău, making from the art section an oasis of nature into an infinite quotidian.